

Rapport från studiebesök till Helsingfors, 20190923-20190924

I Västerås har man under ett antal år diskuterat en eventuell nybyggnation eller ombyggnation av huvudbiblioteket, som invigdes 1956. Det har nyligen beslutats att huvudbiblioteket blir kvar i de lokaler vi har idag, men först ska arbete med behovsanalys och lokalprogram initieras. Det var av den anledningen vi reste till Helsingfors, för att få en utblick och få inspiration till nytänk. Vår plan var att besöka det nybyggda Ode, men vi passade även på att titta på två andra bibliotek, Iso Omena och Tölö. I gruppen som reste ingick bibliotekspersonal, tjänstepersoner från Kultur-Idrotts-och fritidsförvaltningen samt från stadsledningskontoret.

Ode är ju verkligen ett flaggskepp för Helsingfors stad, med en storslagen arkitektur. Ett bibliotek där mötesplatsfunktionen tar en stor del av lokalen. Och platsen verkar ha tagits till helsingforsbornas hjärta, de satt bokstavligen överallt! I den finska bibliotekslagen finns en passage där det står att de allmänna biblioteken ska:

- *erbjuda lokaler för lärande, fritidsintressen, arbete och medborgarverksamhet*

Detta var tydligt på Ode, med de stora ytor som upptas av olika typer av grupperum, studieplatser, möjlighet att använda avancerad teknisk utrustning etc. Där finns t.om ett fullt utrustat kök att låna!

Biblioteket *Iso Omena*, i Esbo, är placerat på övre våningen i ett stort köpcentrum. Det ingår i ett koncept som kallas för "servicetorg". Servicetorget är ett nytt koncept för offentliga tjänster. Målet är att göra det lättare för kommuninvånarna att uträtta dagliga ärenden. På servicetorget i Iso Omena finns ett bibliotek, ungdomstjänster, en rådgivningsbyrå, en hälsostation, mental- och missbruksvård, FPA, en av stadens servicepunkter samt HNS laboratorium och bildiagnostik. Man har ett nära samarbete med de övriga verksamheterna och kan lätt slussa vidare om det t.ex är ungdomar som stör på biblioteket. Här fanns också lokaler för fritidsintressen, med symaskiner, musikstudios etc.

Det sista biblioteket vi besökte, Tölö bibliotek, invigdes 1970 och renoverades under 2014-2016. Det kändes mer som ett "traditionellt" bibliotek, men var intressant att besöka just med tanke på den renovering som gjorts i en byggnad som har ett stort arkitektoniskt värde. Här har man försökt behålla en del av originalinredningen vid renoveringen och ändå lyckats skapa ett modernt bibliotek. Där finns en fantastisk läsesal som var i princip fullsatt!

Vi känner oss väldigt nöjda med vårt studiebesök och är tacksamma för det stipendium från Svensk biblioteksforening som möjliggjorde detta och dessutom överväldigade över det mottagande vi fick på de olika biblioteken. Och framförallt har vi fått många nya idéer och tankar nu när vi ska gå in i processen med behovsanalys och lokalprogram för vårt huvudbibliotek.